

25628

25628

LITERATURA I TRADUCCIÓ ALS PAÏSOS CATALANS: UN SEGLE

D'IMPORTACIONS CULTURALS (1875-1975)

CURS 2005-06. ANUAL

Prof. Montserrat Bacardí

2n CICLE

CRÈDITS: 9

HORES DE CLASSE SETMANALS: 3

HORARI DE CLASSES: dilluns i dimecres, 12.30-14

HORARI D'ATENCIÓ ALS ALUMNES: dilluns i dimecres, 11.30-12.30 i 14.30-16.30

Despatx: K 1019

Telèfon: 93 581 33 78

Adreça electrònica: Montserrat.Bacardi@uab.es

0862

TEMARI

1. Una visió panoràmica de la història de la traducció catalana fins al segle XIX
  - 1.1. Edat Mitjana
  - 1.2. Segles XVI-XVII
  - 1.3. Segles XVIII-XIX
2. Traduccions renaixentistes (1875-1990)
  - 2.1. Les traduccions bíbliques
  - 2.2. Els clàssics grecollatins
  - 2.3. Mistral i el felibrisme
  - 2.4. El *Diari Català* (1879-1881) i *La Renaixença* (1871-1905)
3. Entre dos segles. El modernisme (1890-1910)
  - 3.1. La Biblioteca Popular de l'Avenç
  - 3.2. El *Quixot*, Shakespeare i Wagner en llengua catalana
  - 3.3. Narcís Oller, Antoni Bulbena, Pompeu Fabra, Joan Maragall, Cebrià Montoliu, Manuel de Montoliu, Josep Pin i Soler, Maria Antònia Salvà
4. Noucentisme i neonoucentisme (1910-1939)
  - 4.1. Editorials i revistes
  - 4.2. La Fundació Bernat Metge
  - 4.3. Les traduccions bíbliques
  - 4.4. Josep Carner, C.A. Jordana, Marià Manent, Josep M. de Sagarra, Carles Soldevila, Carles Riba
5. Sota el franquisme (1939-1975)
  - 5.1. La censura. Les primeres traduccions
  - 5.2. La dècada dels seixanta o la semiprofessionalització

5.3. Miquel Dolç, Joan Oliver, Xavier Benguerel, Joan Sales, Marià Villangómez,
Manuel de Pedrolo, Josep Vallverdú, Jordi Arbonès

6. Les darreres dècades

BIBLIOGRAFIA

ARAMON I SERRA, Ramon. *Frederic Mistral i la Renaixença catalana*. Barcelona: Rafael Dalmau, 1985.

ARBONÈS, Jordi. "La censura sobre les traduccions a l'època franquista". *Revista de Catalunya* 97 (juny 1995), p. 87-96.

ARMANGUÉ HERRERO, Joan; FANARI, Sílvia. "El teatre anglès a Catalunya. Bibliografia de les traduccions del període 1900-1936". A: *Estudis de llengua i literatura catalanes/XXV. Miscel·lània Jordi Carbonell/4*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1992, p. 143-160.

BACARDÍ, Montserrat. "Notes on the History of Translation into Catalan". *Catalan Writing* 17-18 (2002), p. 13-99.

BACARDÍ, Montserrat; ESTANY, Imma. "La mania cervàntica. Les traduccions del Quixot al català (1836/50?-1906)". *Quaderns. Revista de Traducció* 3 (1999), p. 49-59.

BACARDÍ, Montserrat; FONTCUBERTA I GEL, Joan; PARCERISAS, Francesc (eds.). *Cent anys de traducció al català (1891-1990). Antologia*. Vic: Eumo, 1998.

BADOSA, Cristina. "Aproximació a la teoria de la traducció literària a Catalunya". *Revista de Catalunya* 93 (1995), p. 71-82.

BALAGUER, Enric. *Ressonàncies orientals. Budisme, taoisme i literatura*. València: Edicions 3 i 4, 1999.

BROCH, Àlex. "Una etapa oberta: sota el signe de la traducció". *Revista de Catalunya* 12 (octubre 1987), p. 156-171.

CAMPS, Assumpta. "La incidència dels gèneres en la traducció en català". *Revista de Catalunya* 95 (abril 1995), p. 109-117.

CAMPS, Assumpta. *La recepció de Gabriele d'Annunzio a Catalunya*. Barcelona: Curial-Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1996.

CASTELLANOS, Jordi. "Mercat del llibre i cultura nacional (1882-1925)". *Els Marges* 56 (1996), p. 5-38.

CERDÀ I SURROCA, Maria Àngela. *Els pre-rafaelites a Catalunya*. Barcelona: Curial, 1981.

CUCURULL, Fèlix. *Dos pobles ibèrics*. Barcelona: Selecta, 1967.

DOLÇ, Miquel. "La Fundació Bernat Metge: una avaliació avui". *Revista de Catalunya* 38 (febrer 1990), p. 99-109.

ESQUERRA, Ramon. *Shakespeare a Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya / Publicacions de la Institució del Teatre, 1937.

FÀBREGAS, Xavier. "Notes introductòries a les traduccions catalanes de Shakespeare". A: *Miscel·lània Aramon i Serra*. Vol. 1. Barcelona: Curial, 1970, p. 181-204.

FONTCUBERTA I FAMADAS, Judit. "Les traduccions catalanes de Molière". *Quaderns. Revista de Traducció* 6 (2001), p. 79-105.

FUSTER, Joan. *Literatura catalana contemporània*. Barcelona: Curial, 1971.

FUSTER, Joan. "L'aventura del llibre català". A: *Commemoració dels 500 anys del primer llibre imprès en català (1474-1974)*. Barcelona: Fundació Carulla-Font, 1972, p. 7-59. [Reimpr.: Barcelona: Empúries, 1992.]

GALLÉN, Enric. "Traduir i adaptar teatre a Catalunya (1898-1938)". A: PEGENAUTE, Luis (ed.). *La traducción en la Edad de Plata*. Barcelona: PPU, 2001, p. 49-74.

GALLINA, Anna Maria. "Goldoni in Catalogna". *Studi Goldonianiani* 6 (1960), p. 277-290.

GALLOFRÉ I VIRGILI, Maria Josepa. *L'edició catalana i la censura franquista (1939-1951)*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1991.

GAVAGNIN, Gabriella. *Classicisme i Renaixement: una idea d'Itàlia durant el Noucentisme*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2005.

HURTLEY, Jacqueline. *Josep Janés. El combat per la cultura*. Barcelona: Curial, 1986.

JANÉS I NADAL, Alfonsina. *L'obra de Richard Wagner a Barcelona*. Barcelona: Fundació Salvador Vives Casajuana / Ajuntament de Barcelona, 1983.

LLOVET, Jordi. "Goethe a Catalunya: 1832-1982". A: *Goethe. 1832-1882. Antologia que la Generalitat dedica a les escoles de Catalunya*. Barcelona: Proa, 1982, p. 135-147.

MALLAFRÈ I GAVALDÀ, Joaquim. "Models de llengua i traducció catalana". *Quaderns. Revista de Traducció* 5 (2002), p. 9-27.

MANENT, Albert. *La literatura catalana a l'exili*. Barcelona: Curial, 1989.

MANENT, Albert. *Del Noucentisme a l'exili. Sobre cultura catalana del nou-cents*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1997.

MARCO, Josep. "Funció de les traduccions i models estilístics: el cas de la traducció al català al segle XX". *Quaderns. Revista de Traducció* 5 (2002), p. 29-44.

MASSOT I MUNTANER, Josep. *Aproximació a la història religiosa de la Catalunya contemporània*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1973.

MEDINA, Jaume. "Noucentisme i humanisme". A: *El Noucentisme*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1987, p. 79-98.

MEDINA, Jaume. "La Renaixença i els clàssics llatins". A: *Actes del Col.loqui Internacional de la Renaixença*. Barcelona: Curial, 1992, vol. I, p. 317-333.

MOLAS, Joaquim; MASSOT I MUNTANER, Josep (dir.). *Diccionari de la literatura catalana*. Barcelona: Edicions 62, 1979.

MONTOLIU, Manuel de. *Goethe en la literatura catalana*. Barcelona: Publicacions de "La Revista", 1935.

MURGADES, Josep. "Apunt sobre noucentisme i traducció". *Els Marges* 50 (1994), p. 92-96.

PAR, Alfonso. *Shakespeare en la literatura española*. Madrid: Librería general de Victoriano Suárez; Barcelona: Biblioteca Balmes, 1935.

PARCERISAS, Francesc. "Traducció, edició, ideologia". A: MARCO BORILLO, J. (ed.). *La traducció literària*. Castelló: Universitat Jaume I, 1995, p. 93-105.

PERICAY, Xavier; TOUTAIN, Ferran. *El malentès del noucentisme. Tradició i plagi a la prosa catalana moderna*. Barcelona: Proa, 1996.

PINYOL I TORRENTS, Ramon. "Les traduccions de literatura russa a Catalunya fins a la guerra civil. Esbós d'una bibliografia". A: GONZÁLEZ, Soledad; LAFARGA, Francisco (eds.). *Traducció i literatura. Homenatge a Ángel Crespo*. Vic. Eumo, 1997, p. 247-264.

PLA I ARXÉ, Ramon. "L'Avenç (1881-1915): la modernització de la Renaixença". *Els Marges* 4 (1975), p. 23-38.

PRADO, Carles. "Del xinès al català, traduccions per generació espontània". *Quaderns. Revista de Traducció* 6 (2001), p. 107-117.

RIQUER, Martí de; COMAS, Antoni; MOLAS, Joaquim. *Història de la literatura catalana*. Barcelona: Ariel, 1984-88. 11 vols.

SELLENT I ARÚS, Joan. "La traducció literària en català al segle XX: alguns títols representatius". *Quaderns. Revista de Traducció* 2 (1998), p. 23-32.

SIGUAN, Marisa. *La recepción de Ibsen i Hauptmann en el modernismo catalán*. Barcelona: PPU, 1990.

TUR, Jaume. *Maragall i Goethe. Les traduccions del "Faust"*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 1974.

VALENTÍ I FIOL, Eduard. *Els clàssics i la literatura catalana moderna*. Barcelona: Curial, 1973.

VALLVERDÚ, Francesc. "L'edició catalana de 1923 a 1930". *Els Marges* 9 (1977), p. 23-50.

VALLVERDÚ, Francesc. "Cinquanta anys de l'edició en català (1936-1986)". A: *Edicions 62. Vint-i-cinc anys (1962-1987)*. Barcelona: Edicions 62, 1987, p. 111-118.

OBJECTIUS

1. Conèixer les implicacions que les traduccions han tingut en la cultura catalana i, específicament, en la literatura al llarg d'una centúria en què han estat decisives.
2. Adquirir una pràctica de lectura de textos teòrics, tant de justificació de traduccions com sobre la recepció de què han estat objecte.
3. Delimitar les diferències i les peculiaritats de les diverses importacions segons les èpoques, els autors i les obres originals, els intèrprets i el públic lector a què van adreçades.

METODOLOGIA

L'assignatura s'estructura en una part teòrica i una part pràctica. La primera comprèn una quantitat de temps i de dedicació superior a la segona, atès que resulta indispensable per a desenvolupar la pràctica de lectura i comprensió de textos. Mentre que els continguts teòrics seran presentats sobretot per la professora, les possibles "lectures" aniran sorgint del treball guiat dels alumnes, del comentari preparat prèviament. El gruix dels textos comentats a classe és inclòs en el recull *Cent anys de traducció al català (1891-1990). Antologia* (1998).

AVALUACIÓ

Per a aprovar l'assignatura, l'alumne ha de superar un examen al juny, que consistirà en diverses preguntes, alguna de les quals farà referència a un text comentat a classe. Per a complementar la nota final, l'alumne pot fer un treball voluntari concertat amb la professora, que només comptarà, si és aprovat, positivament (un 25%).